

સ્ક્રૂન: ૬-૩

શુભ: ૬-૩

પુણ્ય: ૬-૩

સ્ક્રૂન: ૬-૪

શુભ: ૬-૪

પાપ: ૬-૪

પુણ્યના કારણો: (સ્ક્રૂન ૬-૩)

૧. પાત્રને કમળ આવવાથી

(૨) પાત્રને પાણી આપવાથી.

(૩) પાત્રને સ્થાન આપવાથી.

(૪) પાત્રને શયન (Bed) આપવાથી.

(૫) પાત્રને વસ્ત્ર (Clothes) આપવાથી.

(૬) મનની શુભ સંકલ્પરૂપ પ્રવૃત્તિથી.

(૭) વચનની શુભ પ્રવૃત્તિથી.

(૮) કાયાની શુભ પ્રવૃત્તિથી.

(૯) દેવ-ગુરુને નમસ્કાર કરવાથી.

આમ નવ પ્રકારનાં કાર્યો વડે પુણ્ય બંધાય છે

શુભ કારણો, વચનથી, મનોથી

પાપના કારણો - (સ્ક્રૂન ૬-૪)

૧૮ પાપસ્થાનક

૧. પ્રાણાતિપાત

૨. મૃષાવાદ

૩. અદત્તાદાન

૪. મૈથુન

૫. પરિગ્રહ

૬. ક્રોધ

૭. માન

૮. માયા

૯. લોભ

૧૦. રાગ

૧૧. દ્રેષ

૧૨. કલહ

૧૩. અભ્યાખ્યાન

૧૪. ચૈશુન્ય (ચાડી ખાવી)

૧૫. રતિ-અરતિ

૧૬. પરપરિવાદ

૧૭. માયા-મૃષાવાદ

૧૮. મિથ્યાત્વશલ્ય

અઢાર પ્રકારના પાપસ્થાનકોના સેવનથી આ જીવ પાપકર્મ બાંધે છે. માટે શક્ય બને તેટલો અઢાર પાપસ્થાનકોના સેવનનો ત્યાગ કરવો.

શુભ કારણો, વચનથી, મનોથી

પ્રાચીન કાવ્યકાવ્ય

પ્રાચીનકાવ્ય (સાંસ્કૃતિક)

દિન રાત્ર સંસાર સંસાર વિદ્યા મને કવ્ય પડે

તે દુન્ય છે જે પ્રાચીનકાવ્યો મને સંપડે

કવ્યો દેખો કવ્યોકવ્યો પ્રાદ્ય પ્રાચીન પ્રાચીન

પ્રાચીન સંસાર દોડો કવ્યો પડે પડે !

મુખાવો (મધ્યમ વયનારો)

કાર્યો એક કરારો લેવા વિચારને યોગ્ય નડે
વ્યવહારમાં વ્યવહારમાં જુદું નર નર કહેવું પડે
દો એક મહાવતાર સમજાવું બાલનમર રાખામજી
એ વાપર એક દોડી સમજાવું કરારો બનું !

માતામૃત્યુચાલક (મશ્વરમ મનો/મનન સંહિતા)

માતામૃત્યુચાલકે અરેલો છે પ્રભુ ! મૃત્યુ સિંદોળ
 ને ઘોડવાળું બળ મનો હૈ, પું કહું પ્રજા સિંદોળ
 બેનું 'સાચાદિલ' હા અરે માતું સેવાના હૈ હા મનનનું
 હા મનન સંસાર ઘોડો કમળા પું સારે બનું !

